

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ДЕПАРТАМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

МАТЕРІАЛИ
науково-практичної конференції
СТРАТЕГІЯ РЕФОРМУВАННЯ
ОРГАНІЗАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ТОМ I

**ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ УКРАЇНИ:
СУЧАСНИЙ СТАН, ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

16 травня 2018 року

Київ – 2018

ОРГКОМІТЕТ:

ПРУСЬКИЙ
Андрій Віталійович

Заступник начальника Інституту
(з науково-дослідної роботи), підполковник служби
цивільного захисту, голова оргкомітету

ДЕМКІВ
Анна Миколаївна

Начальник наукового відділу, підполковник служби
цивільного захисту, заступник голови оргкомітету

Члени оргкомітету:

БОНДАРЕНКО
Олег Олександрович

Завідувач кафедри організації заходів
цивільного захисту

ЮРЧЕНКО
Валерій Олександрович

Завідувач кафедри організації управління у
надзвичайних ситуаціях

СИДОРЕНКО
Володимир Леонідович

Професор кафедри профілактики пожеж
та безпеки життєдіяльності населення

ДОЛГІЙ
Микола Леонідович

Завідувач кафедри домедичної підготовки та
організації психофізіологічної діяльності

ТЕРЕНТ`СВА
Анна Валеріївна

Завідувач кафедри державної служби, управління
та навчання за міжнародними проєктами

МИХАЙЛОВ
Віктор Миколайович

Начальник науково-методичного центру мережі
освітніх установ цивільного захисту

Секретаріат організаційного комітету:

КРОПИВНИЦЬКИЙ
Роман Станіславович

Заступник начальника наукового відділу,
підполковник служби цивільного захисту

ПОТЕРЯЙКО
Сергій Петрович

Старший науковий співробітник
наукового відділу

БАРИЛО
Оксана Григорівна

Старший науковий співробітник
наукового відділу

ПЕРЕВЕРЗІН
Юрій Павлович

Старший науковий співробітник
наукового відділу

ЛИТВИНОВСЬКИЙ
Євген Юрійович

Науковий співробітник наукового відділу

НАЗАРЕНКО
Марина Миколаївна

Науковий співробітник наукового відділу

ПАВЛЕНКО
Віталій Васильович

Науковий співробітник наукового відділу

У Матеріалах Конференції наведено результати наукових досліджень актуальних проблем цивільного захисту, пов'язаних із: запобіганням надзвичайним ситуаціям, забезпеченням техногенної, пожежної та екологічної безпеки, практичними діями органів управління та сил цивільного захисту в умовах надзвичайних ситуацій, організацією заходів цивільного захисту, науковим та методичним забезпеченням підготовки керівних кадрів та фахівців у сфері цивільного захисту, а також підготовкою населення до дій у надзвичайних ситуаціях.

Матеріали Конференції призначені для використання фахівцями, що провадять свою діяльність у сфері цивільного захисту. Також дане видання може бути корисним науковим та науково-педагогічним працівникам, які здійснюють наукові дослідження у сфері цивільного захисту та науково-педагогічну діяльність у вищих навчальних закладах України.

Відповідальність за зміст та достовірність наданих матеріалів несуть автори публікацій.

ЗМІСТ

стор.

Аветісян В.Г., Сенчихін Ю.М. Програмний тренажер “Оцінка навичок прийняття рішень 1-м керівником гасіння пожежі. Гасіння пожежі в підвалі житлового будинку”	12
Александров В.Л., Гунченко О.М., Стефанович П.І. Актуальні питання створення аварійно-рятувальних служб органами місцевого самоврядування	14
Барило О.Г. Проблеми державного управління у дослідженнях зарубіжних та вітчизняних вчених	16
Бездітко Л.В., Житова О.П., Пазич В.М. Використання інтерактивних технологій навчання при викладанні дисципліни “Безпека життєдіяльності”	18
Безуглов О.Е., Литовченко Д.Р., Новак М.В. Определение постоянной времени чувствительного элемента теплового пожарного извещателя при автономных испытаниях	21
Безуглов О.Е., Литовченко Д.Р., Новак М.В. Разработка методологического комплекса для формирования подразделения по выполнению высотных аварийно-спасательных работ	23
Безуглов О.Е., Литовченко Д.Р., Новак М.В. Стохастический подход к моделированию среднеобъемной температуры в помещении	26
Белюченко Д.Ю., Белоножко А.А. Исследования сокращения времени оперативного развертывания спасательной техники пожарно-спасательного подразделения	27
Белюченко Д.Ю., Пирлик А.А. Последовательность действий спасателя при соединении индивидуальной страховочной системы к специальному оснащению и страховочным средствам	29
Бережанський Т.Г., Башинський О.І., Балацький О.Т. Регенерація зношених металевих частин пожежної техніки зносостійкими покриттями	31
Биков О.С., Шинкаренко А.В. Освітні інформаційні технології у навчальному процесі з функціонального навчання	32
Білошицький М.В., Жартовський С.В., Копильний М.І., Корнієнко О.В., Ліхньовський Р.В. Дослідження ефективності загороджувальних смуг для локалізації пожеж у природних екосистемах із застосуванням речовин з вогнезахисними властивостями	34
Боброва Є.Є., Цюприк А.Я. Психологічні особливості емоційного інтелекту у професійній діяльності керівника	36
Бондаренко С.М. Дослідження можливості використання зміни електричної смності середовища для виявлення диму	38
Бородич П.Ю., Тишаков В.П., Агашков С.С. Оценка функционального состояния и динамической устойчивости газодымозащитников	40
Бородич П.Ю., Тишаков В.П., Агашков С.С. Построение и исследование имитационной модели оперативного развертывания и установки банджа на емкости с помощью пневмоинструмента	41
Булах А.П., Макаревич О.П. Оцінка готовності фахівців цивільного захисту до дій за призначенням	43
Бурак Н.Є. Ідентифікація параметрів впливу на процес формування професійної компетентності сучасного рятувальника	46

ПРОГРАМНИЙ ТРЕНАЖЕР “ОЦІНКА НАВИЧОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ 1-М КЕРІВНИКОМ ГАСІННЯ ПОЖЕЖІ. ГАСІННЯ ПОЖЕЖІ В ПІДВАЛІ ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ”

Підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері цивільного захисту й особливо оперативних працівників з пожежогасіння та ліквідації надзвичайних ситуацій, потребує впровадження сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі, а саме – використання віртуальної реальності, що дозволяє підвищити рівень знань, умінь та навичок [1].

Програмний тренажер (комплекс) складається з трьох об’єднаних методик: визначення рівня теоретичної підготовки особистості; практичне віртуальне виконання особистістю дій з ліквідації пожеж та надзвичайних ситуацій; аналіз та оцінка дій особистості з практичними рекомендаціями.

Рис. 1. Загальний вигляд вікна “Старт програми”

За сценарієм тренажеру в підвалі житлового будинку сталася пожежа. На диспетчерський пункт пожежної частини поступає виклик. Перед начальником чергового караулу (людина, яка проходить тренажер), який прямує зі своїм підрозділом на ліквідацію пожежі стоїть завдання ліквідувати пожежу та вжити заходи щодо захисту людей, які можуть знаходитися в будинку.

Для введення психологічної складової та створення віртуальної реальності лунає сигнал тривоги та на моніторі з’являється відео передачі інформації про пожежу телефоністом частини, збір та виїзд чергового караулу за сигналом тривоги.

Метою тестування, є набуття та оцінка навичок прийняття рішень першим КГП при гасінні пожежі. Рекомендовано використовувати при тестуванні курсантів та студентів з дисципліни “пожежна тактика”, а також в структурних підрозділах гарнізонів ДСНС України для підвищення професійних навичок начальників караулів пожежно-рятувальних частин.

Тест має на увазі послідовне проходження 5-ти етапів.

1-й етап. “Вїїзд та прямування на пожежу”.

Пїд час прямування до мїсця виклику Ви повинні оцїнити їнформацїю диспетчера ОДС (ОДС – оперативно-диспетчерська служба) та прийняти вїдповїднї рїшення.

2-й етап. “Оцїнка обстановки”.

По прибуттю до мїсця виклику Вам необхідно оцїнити обстановку за зовнїшнїми ознакам.

3-й етап. ”Вибїр задач”.

Тест пропонує Вам набїр задач, з яких необхідно обрати тї, якї дозволять в мїнїмальний термїн провести всебїчну розвїдку мїсця пожежї.

4-й етап. “Формування ланок”.

Для успїшного виконання обраних задач, Вам необхідно сформувати ланки з особового складу караулу.

5-й етап. “Озброєння (оснащення) особового складу”.

Для виконання задач пожежними, якї входять в склад сформованих Вами ланок, їх необхідно озброїти (оснастити) вїдповїдним пожежно-технїчним обладнанням.

Оцїнка знань:

Внизу екрану розташовано гїстограму зеленого кольору. Якщо Ви в процесї тестування допускаєте помилки, вона змїнює свїй колїр на червоний.

Про помилки:

- якщо Вашї дїї приведуть до:

- a) загибелї людей;
- b) збїльшення площї пожежї;
- c) можливостї вибуху;
- d) ураження особового складу електричним струмом;
- e) отруєння токсичними продуктами горїння,

то такї помилки вважаються критичними, виконання тесту припиняється. Ви отримуєте негативну оцїнку.

- якщо Вашї дїї не приведуть до перелїчених вище наслїдкїв, а збїльшить час гасїння пожежї, то робота тесту продовжується, але оцїнка буде знижена.

Програмний тренажер створено у виглядї вїзуального тесту засобами трьохмїрної вїзуалїзацїї обстановки за допомогою середовища Deer Creator_v2.3, який є потужним додаток для створення їнтерактивних 3D-середовищ [2]. Вїдображення програмних продуктїв створених в Deer Creator здїйснюється за допомогою Deer Creator Viewer, який надається в їнсталяцїйному пакетї.

Всї дїї тренажеру виконуються вїд їменї начальника караулу, який прямує на пожежу. По завершенї на екранї з’являється оцїнка користувача, а в низу екрану вїдсоток помилок та час, який було витрачено на тест.

Цитована лїтература

1. Аветїсян В.Г. Застосування сучасних їнформацїйних технологїй при пїдготовцї курсантїв та студентїв / В.Г. Аветїсян, М.М. Пїкрасов,

Ю.М. Сенчихін // Сучасний стан цивільного захисту України та перспективи розвитку: матеріали 19 Всеукраїнської наук.-практ. конф. – Київ: ІДУЦЗ, 2017. – С. 13-16. – Режим доступу: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/5062>.

2. Троелсен Э. Язык программирования 2010 и платформа NTT 4, Пятое издание: Вильямс, 2011. – 139 с.

Александров В.Л., Гунченко О.М., Стефанович П.І.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТВОРЕННЯ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ СЛУЖБ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Спираючись на світовий досвід організації цивільного захисту населення та територій, законодавство України передбачає наявність на місцевому рівні сил реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру (комунальних, регіональних), оскільки забезпечення конституційних прав громадян на безпеку довкілля та життєдіяльності покладається на державу та, в першу чергу, на органи місцевого самоврядування.

Правові підстави створення, підпорядкування, фінансування та матеріально-технічного забезпечення місцевих аварійно-рятувальних служб (АРС) регламентуються Кодексом цивільного захисту України (далі – Кодекс).

Пунктом 5 статті 19 Кодексу, до повноважень органів місцевого самоврядування належить керівництво створеними ними АРС, формуваннями та спеціалізованими службами цивільного захисту (ЦЗ), місцевою та добровільною пожежною охороною, забезпечення їх діяльності та здійснення контролю за готовністю до дій за призначенням.

Відповідно до пункту 2 статті 23 Кодексу, на місцевому рівні, АРС утворюються:

- регіональні – Радою міністрів АР Крим, в областях, містах Києві та Севастополі відповідними органами місцевого самоврядування;
- комунальні – органами місцевого самоврядування у місті, районі міста, селищі, селі.

Пунктом 4 статті 94, фінансове забезпечення діяльності сил ЦЗ здійснюється за рахунок державного та місцевого бюджетів, коштів суб'єктів господарювання, інших не заборонених законодавством джерел.

Пунктом 1 статті 97 Кодексу визначене матеріально-технічне забезпечення зазначених служб, а саме: місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування забезпечують підпорядковані їм підрозділи з питань ЦЗ, сили ЦЗ засобами, майном, службовими, навчальними, господарськими та підсобними приміщеннями, іншими об'єктами та спорудами (пожежними депо, сховищами для техніки, тренувальними залами, спортивними майданчиками), складськими площами в обсягах, необхідних для їх діяльності, а також надають, у встановленому порядку, земельні ділянки для їх розташування.

Господарська діяльність АРС, в т.ч. обслуговування потенційно небезпечних об'єктів та об'єктів підвищеної небезпеки, надання платних

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ
науково-практичної конференції

**СТРАТЕГІЯ РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

ТОМ I

**ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ УКРАЇНИ:
СУЧАСНИЙ СТАН, ЗДОБУТКИ,
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Друкується в авторській редакції

Відповідальний за випуск С.П. Потеряйко
Комп'ютерна верстка О.Г. Барило

Стратегія реформування організації цивільного захисту. Том. 1. Цивільний захист України: сучасний стан, здобутки, проблеми, перспективи розвитку: Матеріали науково-практичної конференції. – Київ: ІДУЦЗ, 2018. – 345 с.

Підписано до друку 06.04.2018 р. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Тип Times. Друк – офсет
Ум. – друк. арк. Обл. – вид. арк.
Тираж 70 прим.

Друк: ТОВ „Інтердрук”
03680, Україна, м. Київ, вул. Пшенична, 2
тел.: (067) 249-31-97